

N A Š D O M

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštinino vred **eno kruno** za celo leto. Posamezna številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Na lastne noge!

Tako je povsodi in tako je bilo tudi pri nas Slovencih: duševno naobraženejši stanovni so vodili celi narod. Vodili so ga tuintam dobro, vobče pa našega naroda niso privedli do zmage in do sijajne sedanjosti. Gospodarsko uboštvo se je širilo, ljudstvo je gladovalo, vrelo je v tovarne, izseljevalo se je v Ameriko. Niti narodna stvar ni napredovala; polovica ljudstva še je narodno nezavedna, mnogo jih sili odločno v nasprotni tabor, le malo je tako značajnih, ki ne zatajijo svojega slovenskega rojstva; v šolab se šopiri nemščina, strokovno-stanovsko šolstvo je nerazvito.

Med vodilnimi stanovni niso bili kmečki stanovni. Zakaj ne? Imeli so premalo politične izobrazbe, premalo korajže do javnih nastopov, premalo samozavesti. To skušamo sedaj popraviti s tem, da kličemo naši mladini: Izobrazuj se, pripravljaj se na svoj poklic! Zbiramo mladeniče v društvih in tam se učimo z njimi in se urimo z njimi. Ni dovolj za sedanje čase, da so naši mladi ljudje verni, da so narodni, ampak oni morajo biti tudi naobraženi.

Po nekod, posebno po Slovenskih goricah, hodijo sedaj volkovi v ovčji obleki okoli

ter mamijo mladeniče s slikovitimi podobami. To so ljudje, ki jim je kmečki mladenič bil dosedaj deveta briga, ki jim je neolitik, zaničljiv predmet, toda sedaj, ko vidijo, da imajo drugi ljudje srce in ljubezen do mladeničev ter da jih zbirajo pod katoliško-narodno zastavo, sedaj se jim vzbuja gujev v srcu in njih duša koprni, da bi vse te mlade čete zbrali okoli sebe pod novo liberalno zastavo!

Vabijo naše mladeniče v družbe, ki nimajo izobraževalnega pomena ali vsaj v prvi vrsti ne. Mladeniči, premislite dobro, predno si ustanovite kako tako društvo ali pa predno vstopite v tako že ustanovljeno društvo! Zanjke se vam nastavljajo. Ko boste v novem društvu, vcepili bodo vam sovraštvo do izobraževalnih društev in imeli vas bodo tam, kjer si vas želijo! V ozadju boste ostali še zanaprej, drugi bodo vladali čez vas. Kakor se godi vašim očetom, tako se bo godilo tudi vam!

Med našim narodom mora zavladati doba, ko bo kmet in delavec, ko bo narod sam vzel vodstvo svoje usode v roke. Za ta poklic pa morata biti kmet in delavec izobražena. Brez izobrazbe ni vodstva! Za to pa se mladina ne daj zapeljevati na

pota, kjer ti ne ponujajo duševne izobrazbe. Niso tvoji prijatelji, niso prijatelji tvoje bodočnosti.

Okoli po svetu.

Naš prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand se zelo zanima za volilno spremembo. Skrajša, pravijo, ni bil ravno zelo navdušen za splošno in enako volilno pravico, sedaj pa se je z njo že spoprijaznil, ker se je prepričal, da bo tudi po novi volilni pravici prišlo lepo število katoliško mislečih poslancev v državni zbor. Pred tednom je bil nadvojvoda Franc Ferdinand v Draždanah, glavnem mestu Saksonske, da je povrnil sankskenskem kralju obisk, katerega je lani napravil našemu cesarju.

Dve nadvojvodinji sta zaporedoma zboleli na isti bolezni, namreč na vnetju slepega črevesa, ter se morali dati operirati. To je Elizabeta kneginja Vindišgreec, hčerka cesarjevega Rudolfa in Štefanije, in soproga nadvojvode Otona, nadvojvodinja Marija Jožefa. Ko je kneginja Elizabeta srečno prestala operacijo in je smela zopet iz postelje, povabil je cesar svojo vaukinjo, da pride stanovat v cesarski grad Šenbrun, da si tam zdravje okrepi. Tudi pri Mariji Jo-

Zvezdni utrinki.

Predeval prof. dr. Leopold Poljanec.

Kako lepe so zimske noči! Hrib in dol sta pokrita z belo snežno odejo, okolo tebe je tišina, le sneg čnješ škripati pod nogami, včasih zazvenijo po cesti tudi kraguljčki samotno bežečih sanij. Nad teboj se razpenja nebeški obok, posejan z milijoni zvezdic, ki tako lepo migljajo in gledajo doli nate. Ko ves zamaknjen v to lepoto in v svoje misli gledaš v nebo, zažari zvezdica in popiše na nebu svetlo črto, kakor bi hotela pasti na zemljo; čez par trenutkov izgine.

Zvezda se je utrnila! Od mladih nog se še spominjaš, kako so ti pravili mati, da ima vsak človek na nebu svojo zvezdo; ko se utrne, ko ugasne, ugasne tudi njegovo življenje. Premišljevat začneš, rad bi vedel, kaj se je zgodilo na nebu, ko se je utrnila zvezda. Zvezdne utrinke si razlagajo učenjaki tako le:

Znano je, da se zemlja suče ali vrtil okoli solnca. Porečeš sicer: „To ni mogoče, saj vendar vidim z lastnimi očmi, kako solnce vzhaja zjutraj na vzhodu, kako stoji opoldan najvišje na nebu, kako zvečer zaide.“ Vse se vidi res tako, toda na svoje oči se ne smeš vedno zanašati, varajo te, goljufajo te večkrat. Ko se pelješ v že-

lezničnem vozu, se ti tudi zdi, kakor bi sedel mirno na svojem mestu, in bi se pomikala krajina mimo tebe v nasprotni smeri. Če stojiš na dravskem mostu in gledaš v Dravo, zdi se ti, da je voda mirna, da se premika most navzgor. Vse to so prevare, ki nam jih povzročajo naše oči. Slavni Poljak Kopernik je bil prvi, ki je spoznal, da se suče zemlja okoli solnca in ne narobe, ta zvezdoslovec je živel od leta 1473. do leta 1543. Poleg zemlje se sučejo še drugi svetovi okoli solnca; tem svetovom pravijo planeti. Imena so jim dali po bogovih, ki so jih častili paganski Grki in Rimljani. Solncu najbližji planet je Merkur (bog trgovine in zvižaje), za njim pride Venera (boginja lepote in ljubezni). Slovenci pravijo Veneri večernica in jutrnica ali zornica, ker včasih nam sveti ta zvezda zvečer, drugokrat zopet zjutraj. Za Venero se suče v večjem krogu okoli solnca naša zemlja, a potem planet Mars (bojni bog). Marsa spoznaš na nebu takoj, ker se sveti rdečkasto. V silno veliki razdalji obkrožavajo solnce planeti: Jupiter (najvišji bog rimski), Saturn (Jupitrov oče), Uran (bog neba) in Neptun (bog morja).

Poleg planetov se sučejo okoli solnca tudi tako majhni svetovi, da jih ne vidiš

na nebu z golimi očmi kakor druge zvezde, praviš jim meteoriti. Njihova pot ni odmerjena natančno kakor pri planetih, temveč se križa večkrat s potjo naše zemlje. Meteoriti se gibljejo z veliko hitrostjo okoli solnca, v 1 sekundi pretečejo do 30 km (kilometrov) ali 30.000 m (metrov). Tovorai vlak potrebuje za 30 km eno uro, giblje se torej 3600 krat počasneje ko meteoriti.

Če se približa tak meteorit preveč zemlji, pritegne ga zemlja k sebi kakor padajoč kamen, ki spustiš z roke. Padajoč meteorit se silno tare ali drgne z zrakom, pri trenju pa nastane vedno toplota. Saj je znano, kako se segrejejo po trenju svedri, žage; osi pri kolesih (posebno na železnici), ako niso namazane dovolj, zažarijo vsled trenja, vžgejo se, in vlak začne goriti. Na tak način se vžgejo vsled presilnega trenja v našem ozračju tudi meteoriti; ko takle za-reči meterit švigne po nebu, pravijo ljudje: „Zvezda se je utrnila“.

Zemlja torej pritegne k sebi meteorite; no potem morajo pasti na zemljo, kajne? To se včasih tudi zgodi, a ne vselej. Ako se voziš s kolesom, ni ti vseeno, jeli ti veter piha nasproti ali za hrbtom.

Če imaš nasproten veter, se moraš močno truditi, veter za hrbtom pa te ponese skoro sam po cesti. Leto za letom se dogajajo

žefi se je operacija srečno obneala. Nadvojvodinja Marija Jožefa je zavoljo svojega dobrega, krščansko usmiljenega srca na Dunaju izvanredno priljubljena, za to se tudi za njeno bolezen vsi krogi živo zanimajo ter ji želijo kmalu popolnega ozdravljenja.

V našem državnem zboru so se prijatelji in neprijatelji nove volilne pravice hudo prijemale. Od obeh strani so pošiljali najboljše govornike v ogenj. Izmed Slovencev sta govorila štajerski poslanec Robič in vodja Slovenske ljudske stranke na Kranjskem dr. Šusteršič. Vladi sta pravila prav poštene, ker je pri razdelitvi poslancev kakor mačeha ravnala s koroškimi in štajerskimi Slovenci. Vladni predlog o volilni spremembi se je izročil posebnemu odseku poslancev, ki ga bodo po Veliki noči začeli preresetavati. V tem odseku sta izmed Slovencev dr. Ploj in dr. Šusteršič. Koroški in štajerski Slovenci za trdno upajo od njih delovanja popolnih uspehov!

Na Kranjskem je imela liberalna stranka shod zaupnikov, da si je izvolila nov izvrševalni odbor in označila svoje stališče nasproti vladnemu predlogu o volilni spremembi. Izvolitev v odbor se je po našem mnenju izvršila jako srečno, ker so vanj izvoljeni možje, o katerih vemo, da ne bodo mnogo delali. In to je pri liberalcih z ozirom na narodno korist vedno dobro! Glede volilne preosnove pa so bili liberalci mnenja, da pač koroški Slovenci po vladnem predlogu dobijo premalo poslancev, o štajerskih Slovencih pa niso črhnil besede. Hvala lepa za pozornost! Kako so ti ljudje kmetom naklonjeni, se je razvidelo iz tega, da so tožili, da dobijo kranjski kmetje preveč poslancev. Za to so predlagali, naj se jim dva poslanca vzameta in dasta mestom in trgov. Zares ljubeznjivi prijatelji kmeta!

Na Francoskem imajo za poslaniško zbornico nove volitve dne 6. maja. Bomo videli, ali so proticerkvena dejanja dosedanjih vlad že vzbudila francoske katoličane ali ne. Pri popisovanju cerkvenega premoženja, katero vlada sedaj nasilno izpeljuje, se katoliki hrabro postavljajo v bran. Zaradi bližajočih volitev pa vlada pri popisovanju

na železnicah nesreče, ker trčijo vlaki skupaj. Najstrašnejše je, ako se pomikata vlaka drug proti drugemu in trčita, kakor se je zgodilo to pred kratkim v Ameriki; vse je porušeno. Če se pomikata vlaka v isti smeri, in zadnji trči v sprednjega, nesreča davno ni tako velika.

Slično je tudi pri meteoritih. Zemlja je velikanska krogla in se suče okoli svoje osi in okoli solca od desne proti levi strani, torej ravno narobe kakor kazalec na uri. Če švigne meteorit tako rekoč za hrbtom zemlje skozi naše ozračje, se mu zrak ne upre presilno; tak meteorit zažari in pade na zemljo, ako jej je prišel preblizu. Ko pa pridrvi meteorit k zemeljskemu ozračju od sprednje strani, tedaj nasproti lastnemu zemeljskemu gibanju, nastane velikansko trenje; meteorit zažari izprva, kmalu potem pa nastane prehuda vročina, da se kar razgubi in razplini kakor žveplo, ki ga vžgeš. Taki meteoriti ne padejo na zemljo, ali boljše rečeno, samo njihov predoben prah pade na zemljo. Res so našli v morški globčini čez 4000 m (metrov) drobce in mrvice, ki si jih ne morejo razlagati drugače, kakor da so padli z neba. Tudi oni meteoriti ne padejo na zemljo, ki šyrknejo v

tudi ne nastopa več tako brezobzirno kot doslej!

Nekateri listi hočejo vedeti, da se Rusija in Japonska zopet hudo gledata in da hočeta kmalu vojske. Bati se je baje nove vojske. Rusija za to tudi ne prevaža več vojaških čet iz Mandžurije v domovino. V Rusiji sami še vedno ni pravega miru. Ljudstvo je zapeljano in zbegano, da samo ne ve, kaj hoče. Volitev za državni zbor se mnogokje noče udeleževati, prej pa so prelivali kri, da bi dobili to pravico!

Mladinska organizacija.

Slovenskim mladeničem in mladenkam! Ljuba spomlad je tukaj in zopet se začne delo zunaj v vinogradih in na polju. Marsikdo ni potreben doma in si išče dela pri drugih ljudeh. Tudi mladina si zasluži sedaj marsikateri vinar! Zbirajte denar in varčujte ž njim! Kar ne potrebujete za obleko, drugo svoto hitro naložite v Čebelici pri bralnem društvu, če pa še te nimate, pa pri poštni branilnici. Noben vinar se naj po nepotrebnem ne izda! Upeljite tudi pri sebi majhno knjigovodstvo, kakor smo vam že nasvetovali, da imate pregled čez dohodke in izdatke. Nobenemu ne bo škodovalo, če si že sedaj kaj prihrani. Verujte nam in ubogajte nas, svoje prijatelje!

Kmečka mladina na Češkem se je začela organizirati, kakor je to pri nas na Slovenskem že v navadi. Kmečke mladeniške zveze imajo glavni namen se strokovno izobraževati in gojiti kmečki stanovski čnt.

Sv. Anton v Slov. gor. Socijalno-politični tečaj je trajal od 18. decembra do 5. marca, in se je priredilo v tem času edenajst shodov, katerih posamezni so trajali nekaj čez dve uri.

Št. Ilj v Slov. gor. Naše kmetijsko bralno društvo si je svojo knjižnico, oziroma izposejevanje knjig in časnikov uredilo tako, kot se je predlagalo in priporočalo na mariborskem zborovanju „Zveze“. Udje si jako pridno izposojujejo raznovrstno pošteno čtivo, posebno se v tem odlikujejo naša vrla dekleta. Časnikov ima društvo naročenih deset. Društvo le čvrsto naprej, po slovenskem in krščanskem programu!

preveliki razdalji po ozračju, da jih zemlja ne more pritegniti k sebi. Ozračje in meteorite primerjaš lahko morskemu vrtincu in ladjam; ladje, ki se gibljejo naravno proti vrtincu, so izgubljene, morje jih pogoltno, ladje pa, plavajoče bolj ob robu se lahko rešijo.

Posebno lepe zvezdne utrinke napravijo oni meteoriti, ki jim praviš ognjene kroglice. Videli so ognjene kroglice na nebu, ki so bile velike kakor ščip ali polna luna, od njih je žarela tako močna svetloba, da se je moč zasvetila kakor beli dan. Ognjene kroglice navadno razpočijo blizu zemlje kakor bombe, njihovi drobci razletijo na vse strani, toda sredi nočnih tmin še žari večasih pol ure pozneje na nebu pot, ki je švignila po njej ognjena kroglica. Taka ognjena kroglica je posijala pri svetlem dnevu nekako pred desetimi leti nad špansko prestolnico Madridom ter je razpočila v zraku. Počilo je tako silno, da so se zdrobile šipe v oknih. Ljudje so mislili, da so vrgli zločinci-anarhisti že zopet kako bombo in prestrašeni planili na prosto. V tem se je vsulo nanje z neba kamenje.

(Konec prihodnjič.)

Sv. Kunigunda na Pohorju. V nedeljo oznanjenja M. D. je imela „Dekliška zveza“ v bralni sobi poučni shod s predavanjem. Zapela se je v čast Mariji pesem. Nato je Ivana Rožič deklamovala pesem iz knjige Marijinega življenja 1904 stran 56. četrti spev Včlovečenjo. Potem so se delila dekletom Marijine podobe sprejemnice v Marijino družbo. Dve dekleti ste se na novo sprejele v poskušnjo v Marijino družbo. Po malem se razvija, ali upati je, da se bo v lepo, dišečo rožo razcvetelo. To Bog dal po Mariji!

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Benediktu v Slov. gor. je imela v nedeljo dne 25. marca svoj občni zbor, katerega so se udeležile v obilnem številu domačinke pa tudi dekleta od Sv. Ane, Negove, Sv. Antona in Sv. Trojice. Ta podružnica je sad deklških zvez benediške, antonjevske in anovske, ki so natanko izpolnile določbo opravilnika za deklške zveze, ki pravi: „Dekliška zveza še ima poseben namen, da vzbuja zanimanje za našo preimnitno šolsko družbo ali pa celo poskrbi, da se v kraju ustanovi in vzdržuje posebna ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda“. Občni zbor otvori z navdušeno pesmico Marija Šenekar. Na to poroča blagajničarka Amalija Letnik o delovanju podružnice l. 1905. Imela je pri Sv. Benediktu poleg 4 ustanovnikov še 6 letnih in 144 podpornih udov, ki so zložili 57 20 K. Udnino so z veliko gorečnostjo pobirale po občinah Amalija Letnik, A. Zimič, M. Horvat, Liza Lorbek, M. Tomažič, Franciška Črnko, Liza Kralj, R. Dokl, M. Landergot in Cecilija Škrobar, odbornice deklške zveze. Pri Sv. Ani sta vrli deklici Micika Poš in Micika Bernhard od 1 letnice in 32 podpornih udov nabrale 15 K 40 v. V Negovi ste pobirali udnino s posebnim navdušenjem za družbo deklici Franca Satlerjeva in Terezija Štefanec v Ivanjcih. Od 3 letnic in 30 podpornic ste nabrali svoto 21 K 70 v. Pri Sv. Antonu se je veliko trudila za družbo Ana Zimič in nabrala od 6 letnih in 34 podpornih udov 28 K 10 v. Odlikovale so se tudi Trojičanke, 3 letnice in 56 podpornic je darovalo 24 K 60 v. Udnino ste pobirali za družbo vneti deklici Ivanka Škof in Antonija Zimič. Podružnica je torej imela l. 1905 4 ustanovne, 20 letnih in 296 podpornih udov, skupaj 320 udov, ki so darovali udnine 148 K. Nepozabna Ciril-Metodova slavnost v lanskem poletju v prid družbi je imela 201 K 71 v dohodkov. Udnine in drugih dohodkov skupaj je bilo 352 K. Siroški Ciril-Metodove slavnosti so znašali 61-71 K, za ustanovitev slovenske knjižnice v Apačah, kjer se je v 3 mesecih že izposodilo nad 200 knjig, je podružnica darovala 27-69 K. Vsi stroški znašajo 92 K, ostane torej čistega 260 K, ki so se poslale družbi s preostankom l. 1904, ki je znašal 40 K. V 2 letih je torej naša ženska podružnica poslala družbi sv. Cirila in Metoda 500 K. To je gotovo krasen uspeh rodoljubnega delovanja naših priprostih kmečkih deklet. Po tem zanimivem poročilu pohvali kaplan Gomilšek delovanje podružnice in razloži, kako silno potrebuje družba za ohranitev naše slovenske dedice tudi v bodoče naše podpore. Za leto 1906 je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednica Roza Dokl, namestnica Marija Landergot, tajnica Marija Šenekar, namestnica Antonija Valentan, blagajničarka Amalija Letnik, namestnica Franciška Črnko, vse pri Sv. Be-

nediktu, blagajničarki za Sv. Anjo ste Micika Poš in Micika Bernhard, za Negrovo Franca Šatler in Terezija Štefanec, za Sv. Anton Ana Zimič, za Sv. Trojico Ivana Škof in Antonija Zimič. V proslavo sv. bratov Cirila in Metoda deklamujeta posebni pesnici Marija Kralj in Marija Landergot, Amalija Letnik pa lepo izpregovori o ženski požrtvovalnosti. Žene delujejo kot matere, kot gospodinje, kot podpirateljice revnih, kot strežnice bolnikov, kot učiteljice, pisateljice, da, tudi kot vladarice. V vseh teh poklicih se odlikujejo, v ta namen jim je treba čednosti požrtvovalnosti, ki najlepše krasi vsako deklico in ženo! V požrtvovalnosti se moramo vaditi tudi slovenska dekleta, kar se zlasti zgodi pri delu za družbo sv. Cirila in Metoda. Micika Bernhard od Sv. Ane vzpodbuja z iskrenimi besedami vse tovarišice k plemenitemu delu za našo šolsko družbo, da bo s svojimi šolami in otroškimi vrtoči ob mejah in po mestih mogla tem več naših otrok obvarovati pred potujčenjem. S tem je bil sklenjen občni zbor, ki je bil ob enem zanimiv poučni shod. Pokazal je, kako lepo delujejo naša dekleta za narod. Njih vzgled je vreden povsod posnemanja. Vrle slovenske mladenke, sedaj pa le zopet na delo, da bo ženska podružnica benediška tudi letos lahko lepo svoto poslala glavni družbi v podporo!

Ali že znaš novo slovenščino?

Piše Ermanov B.

(Dalje.)

Še dva druga mrtva jezika bita po bogosluzju zidati in širiti božjo Cerkev na zemlji, da popravita, kar so zamudili njuni očaki, stari Grki in Sloveni, ki se kot pagani niso udeležili zidanja; tudi starogrški in staroslovenski sta v velikem poštenju pri sv. Cerkvi, skoraj kakor latinščina. Starogrški jezik je posebno zato častitljiv, ker je bil ob času Kristusovem in v apostolskih dnevih precej razširjen tudi po Palestini tako, da so vsaj 3. evangelisti pisali svoje evangelje v tem jeziku. Zlata njegova doba, ko se je največ in najbolj pravilno govorilo in pisalo v tem jeziku, pa spada že v čas pred Kristusom. Mnogo knjig, veleznamivih spominkov njihove duhovitosti, še nam je ohranjenih, za kar imamo zopet v prvi vrsti zahvaliti vrle menihe, ki so jih prepisavali. Obsegajo pesmi, učene spise, pa tudi igre, ki omikancu ne smejo biti po vsem tuje. Zato mora tudi dijak gimnazijec iz teh spisov spoznavati starogrško ljudstvo, ki ga ni več. Na tleh pa, kjer sta svoje dni vladala starogrški jezik in narod, na balkanskem polotoku in na otokih, živi danes ljudstvo istega pokolenja, govoreč novogrški jezik, bolj skromno življenje, kolikor se je pač mogoče narodu gibati, ki mu je Turčin sosed. Cerkev pa je ohranila v svoji službi mrtvo starogrščino, ki ima pravico latinščino povsod ondi nadomeščati, kjer je že zdavna vdomačena.

Staroslovenski jezik je valed preobilnih zaslug sv. bratov Cirila in Metoda v 9. stoletju dobil vstop v Cerkev, h katere častitosti med Sloveni sta onadva mnogo pripomogla, dostop celo k najsvetejši Daritvi. Staroslovenščina z ozirom na različni pravopis tudi zdaj cirilica, zdaj glagolica imenovana, je najstarejša sestra, lahko bi rekli prvorojenka med slovanskimi jeziki, kakor so češki, polski, hrvaški, bolgarski, ruski in naš ljubi slovenski, toda s tem razločkom, da je staroslovenščina že tudi

mrtev jezik, drugi še pa živijo vsak v svojem narodu. Sv. Ciril in Metod sta staroslovenščino sposobno storila za zvišeno cerkveno službo, ker sta ji preskrbela pismenke sli črke, da sta mogla predstavljati sv. pismo. Dandanes še smejo opravljati sveto Daritev v tem jeziku po hrvaških škofijah, zlasti v senjski, in pa po nekaterih župnijah na Slovenskem. Kje bo pa odslej stalno imela pravico, to bodo v kratkem izrekli sv. Oče, opiraje se na sklep zbora vseh jugoslovanskih škofov v Rimu 1904; črke, ki so tu v rabi, se zovejo glagolske črke in duhovnik je glagolaš. V čast si smemo šteti, da je jezik, ki je naši sedanji slovenščini najbolj podoben, med vsemi drugimi tako odlikovan, da posvečuje kot tovariš slavnega latinskega in grškega jezika službo božjo. Zato nas celo neslovanski narodi zavidajo dovoljo te prednosti ter svoji nevošljivosti dajejo duška s tem, da navajajo rabo staroslovenščine pri sv. maši kot dokaz nepokorščine in neposlušnosti napram rimskemu papežu, kar pa je grdo obrekovanje. Videti je, kakor bi se bali staroslovenščine, čeravno je mrtev jezik.

Pa še hujše preglavice dela nekaterim našim sosedom, znanim črtilec slovenskega imena, to, da ima pokojna staroslovenščina mnogo mladih nadebudnih sester, ki še živijo vsaka v svojem narodu ter zavzemajo velikanski kos Evropske; med njimi vidijo tudi našo sedanjo slovenščino, ki ima dasi malo bolj šibka od drugih sestric, še tudi svojo prihodnost. Narod namreč slovenski še rad daje Bogu, kar je božjega, še vrlo pomaga zidati in vtrjevati cerkev božjo na zemlji, katera še mu bo kdaj varno zavetje v bridkih časih narodnostnih bojov, kadar bo šlo za obstanek; kdor bi pa hotel drugače svetovati, ni več prijatelj našega naroda, je že zgrešil stik z ljudstvom.

Narod, ki ima tako vrejene razmere in tak bojni načrt, tako orožje, lahko precej ravnodušno in mirno gleda v prihodnost, če je tudi majhen. Narod slovenski še je v celoti tak; zato še bo živel, živel bo ž njim vred, kakor umevno, tudi slovenski jezik; naša slovenščina pa ji ho še kot živ jezik na svoj način dolgo službovala.

Pa pazljivi in oprezni moramo vendarle biti; imamo vzrok, se bati za naš živi slovenski jezik. Sovražniki bi ga že zdaj radi proglasili mrtvim, ker mu odrekajo sposobnost za življenje; bi nič ne rekli, če bi bil bolj mrtev nego so oni trije takozvani mrtvi jeziki. Po te usluge zastoj pričakujejo od njega, ker nas je še vedno toliko, ki nam je slovenski jezik materni jezik, da nas ne morejo prezreti; in mi se tega zavedamo. Latinski, grški in staroslovenski jezik so res pokojni in bi bili do cela mrtvi, če bi se Cerkev ne bila potegnila za nje takrat, ko so nehali biti materinščina; naš sedanji slovenski jezik pa še živi v narodu, v katerem ima zaslonbo, vedno še šteje lepo število hvaležnih sinov, ki gorijo zanj, ga čuvajo, kakor lastno oko, ter skrbijo, da se ohrani čist in blaglasen, da pride do veljave in pravice, kakor drugi živi jeziki. Toliko storiti je celo vsak dolžan za materni jezik; to pravi vsakemu vest; nikdo bi nam torej ne smel zameriti tega ravnanja.

Pa se vendar najdejo, ki Slovencem odrekajo pravico potegovati se za zasluženo čast svojega jezika in za enakopravnost z drugimi jeziki. Svoje natoleevanje hočejo opravičiti z nekaterimi prav plitvimi po-

misleki zoper slovensko govorico, kateri pomisleki pa razodevajo skrajno njihovo nevednost v zadevi našega jezika. Eden tak pomislek, ki pride priprostim Slovencem ob meji čisto na nho, si čemo bolj ogledati.

Pravijo namreč v svoji plitvosti duha: Slovensko razumnštvo je v zadnjih letih slovenski jezik tako preosnovalo, da ga priprosti človek, ki se ni šolal, ne more razumeti; uvedli so čisto „novo slovenščino“.

Teško je uganiti, koliko je tu z nevednostjo hudobija sodelovala, da je spravila tak jezikotvoren nezmisel na beli dan. Moramo reči, da precej, če pomislimo, kaj nameravajo; pravijo, da bi radi „novoslovenščino“ odpravili, pri tem pa bi tički radi ugomobili slovenščino. Govoré o neki novoslovenščini, čejo zbuditi v ljudstvu mržnjo do svojega jezika, ljudi takodaleč zmešati, da bi nazadnje res verjeli in si domišljali, da niso več večji jezika, kate-rega so že takrat umeli in govorili, ko še niso vedeli, ali so sploh drugi jeziki na svetu. Pa priprosti bralec od naše meje se lahko prepriča, da je takozvana novoslovenščina le iznajdba neke vrste ljudij v naši sosesčini, ki se pri vsaki priliki, kadar bi se dala voda napeljati na njihov mlin, drznejo, dasi brez pravoga pojma o vsem tem, ziniti ktero modro o našem jeziku; v naši sredi pa so tudi nekteri lahkoverni ljudje, ki na te besede visokega soseda zdaj tudi sami vse nekam bolj črno vidijo; maenkrat se jim slovenščina ne zdi več razumljiva, ampak tuja.

Nova je res slovenščina, ki jo mi danes govorimo, pa le takrat, če jo primerjamo s staroslovenščino, s tisto staro sestro našega jezika, ki je bila pred tisoč leti, za časa sv. Cirila in Metoda živ jezik, danes pa je samo cerkven jezik. Da so takrat drugače govorili in pisali nego zdaj, se ne smemo čuditi. Pa za silo bi še mi tudi tisto razumeli, in jo res razumejo tam, kjer se bere slovenska maša.

Vendar že naša slovenščina, kakor jo imamo danes, sega precej daleč nazaj, namreč v 16. stoletje in se ni od takrat zdatno izpremenila, vsaj tako ne, da bi bili opravičeni govoriti o pozneje nastali novoslovenščini. Popolnoma neizpremenjen pa itak ne ostane nobeden jezik, dokler še biva kot živa govorica v kakem narodu; ravno ta gibčnost in spremenljivost do gotovih mej ga razlikuje od mrtvega jezika. Že mnogoštevilna narečja, ki se že v sosednih vaseh za spezuhanje ločijo, srbijo jeziku za raznoličnost. Ljudstvo je sicer v rabi jezika zoper novotarije, kar je že v njegovi naravi, toda po letih in letih se vendar vrinejo neznatne izpremembe, če druga ne; nekatere besede se ugodajo. Vkljub temu pa še jezik ostane sam sebi podoben.

(Konec prihodnjič.)

Domače novice.

Naše misli. Letošnja spomlad so vremenski preroki pač obžalovanja vredni! Zdaj naletava sneg, zdaj se nam smeji zlato solnce, zdaj je dež, zdaj jasno, zdaj čmerikavo nebo, vse to v enem predpoldnevu! Kdo bo vse to prerokoval? Toda vremenski preroki so modri možje, tudi za tako vreme imajo svoj izraz: nestalno vreme! Naš list ima mnogo prijateljev, pa tudi tekmecev dovolj. Nemčurji vzdržujejo proti njemu svojega „Štajerca“, nekateri denarni zavodi in bogati zasebniki se vzdrževali proti njemu delj časa „Slovenskega Štajerca“. Ta je

zmrznil in na njegovo mesto je stopil „Novi Slovenski Štajerc“, slovenski Celjani pa so začeli izdajati „Slovenske Pravice“. Mnogo tekmecev ima naš list, toda mi stojimo v kljub temu trdno, ker je naša podlaga dobra, ker imamo jasno načrtan program. Z nami lahko gre vsak pošten Slovenec! Nova mladinska organizacija je že vzbrstela to spomlad. V krasnem Framu ob vznožju zelenege Pohorja jo najdemo. Pozdravljena najmlajša izmed mladik našega organizacijskega drevesa! Župan Ornič so bili baje od svoje soproge hudo skregani, ker so podpisali prošnjo za razdružljivost zakona. Prav se jim zgodi! Takoj po Veliki noči bo imela organizacija štajerskih nepolitičnih društev posvetovanje v Mariboru, da se naredi načrt delovanja za poletni čas. Kateri dan je rodoljubom, ki se zanimajo za to, najljubši? Na svidenje!

Slovenske zmage pri občinskih volitvah. Občina Okoslavci je imela 24. m. m. občinske volitve; zmagala je katoliška narodna stranka. Tudi občina Pacin je vodijo vrli narodni možje. — V občini Zakot so bili izvoljeni dne 27. marca sami narodni možje. — V Kalobju so si tudi izvoleli narodne možje, med temi sta tudi tamonjši g. župnik in g. nadučitelj. Zopet štiri slovenske občine. Posebno pomenljiva je zmaga v Okoslavcih, ker bo sedaj Bračkotu odklentalo.

Konjice. Mil. knez in škof dr. M. Napotnik so dne 25. marca v cerki pri Sv. Ani na pokopališču služili sv. mašo zadušnico za svoje tik svetišča počivajoče rajne stariše.

Ustrelil bi se bil rad v Celju neki neznan mladenič. Orožnik je opazil to njegovo namero in tekel za njim, a ga ni došel. Mladi samomorilski kandidat je z revolverjem v roki prihitel na pokopališče, kjer je bilo polno ljudi. S samokresom je grozil vsakemu, kdor se mu je hotel približati. Čisto malomarno si je začel slačiti suknjo in si nastavil revolver na prsi. Ljudje so strmeli in gledali, kako se bo počil. Tu pa se je zgodilo nekaj; bčisi, da si je fant premislil, ali pa po zvijači. Pristopil je k njemu neki Derganc in mu izvabil iz rok samokres. Peljali so ga na policijo, kjer je obljubil, da si ne bo nič naredil. Samokres so mu zaplenili. Pri nekem starinarju ga je zamenjal za svojo obleko. Vzrok pa je bila „nesrečna ljubezen“.

Laž ima kratke noge. V zadnji številki mora „Štajerc“ zopet prnesti, postavno prisiljen, dva popravka, ker je nesramno lagal.

Pokazal je barvo. Dolgo časa si „Štajerc“ ni upal spregovoriti niti besedica o sedanjem brezverskem gibanju, da se postavno določi razdružnost sv. zakona. V zadnji številki je vendar našel pogum ter se, kakor drugače ni bilo pričakovati, izrekel za razdružnost sv. zakona. Piše namreč: „Naj se torej ločita (mož in žena), ker nista za se stvarjena in po svoji volji naj si poiščeta takega družnika, ki je za nju bolj stvarjen“. To je nauk ptujskega „Štajerca!“ Sveto pismo pa pravi: „Vsak, ki se loči od svoje žene, in vzame drugo, prešestuje“. To pa je nauk Kristusov, nauk katoliške vere! Vkljub temu bo zavijal „Štajerc“ oči ter zatrjeval še zanaprej, da časti sveto vero in nikdar ne piše proti njej! Sicer pa se ne čudimo, da „Štajerc“ piše proti svetosti sv. zakona, ker smo vedeli, da je tudi „Štajerčev“ oče Ornič podpisal

prošnjo, naj se v postavi določi razdružnost zakona. Kakšen les, takšen klin, kakšen oče, takšen sin!

V Marijinem Celju, slavnem romarskem kraju, je postal superior (načelnik) ondotnega samostana o. Leopold Napotnik, naš rojak in sorodnik prevz. knezoškofa lavantinskega.

Iz Graeca nam piše naša naročnica: V preteklem tednu nagovori neka Slovenka svojo poznamko iz nadstropja čez ulico na nasprotno stran slovensko. Nek Nemeec sliši to in vpraša z zasmehljivim obrazom Slovenko, če se ne sramuje čez ulico tako glasno slovensko govoriti! A dekle, polno narodnega ponosa, odgovori veličastno: „To je moj ponos, da sem Slovenka, mar se tedaj naj sramujem slovensko govoriti!“ Nemeec, osramočen, utihne. O, da bi se mnogo posnemalcev našlo, potem bi se v kratkem času uvodni članek „Slov. Gosp.“ mnogo boljše glasil kakor zadnji, ki je žalostno pretresal vsakega nadebudnega somišljenika! Čast in poštenje naj pa velja zavedno ponosni Slovenki!

Brežice. Nemci se hočejo zopet tesneje organizirati. Naročili so si za to svojega odvetnika iz Ljubljane, nekega dr. Janeša. Po imenu in rojstvu je Slovenec, po duhu pa Nemeec. A uverjeni naj bodo naši nasprotniki, da tudi Slovenci ne bomo spali.

Laški trg. Naše bralno društvo je zašlo na čudna pota. Za zadnjo nedeljo je povabilo voditelja mladih kranjskih liberalcev dr. VI. Ravniharja, da prečeva v našem društvu. Ker imamo na Štajerskem dovolj vsaj tako zmognih predavateljev kakor je dr. Ravnihar, je vsakemu jasno, da leži v tem le liberalna demonstracija. Liberalci silijo korak za korakom naprej, zakaj bi tudi mi ne začeli nastopati z jasnim programom. Mi mladi, naprej!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Sv. Jurij je sedaj na konju. Vseh deset občin obsežne župnije ima sedaj po večini narodne kmečke zastope. Kot zadnja bračkianska trdnjava je padla narodnim kmetom v roke občina Okoslavci-Dratotinici. V vseh treh razredih so zmagali naši možje. S tem pa je tudi slava okrajnega bračkianskega zastopa uničena. Pri prihodnjih volitvah mora zastop pasti v narodne kmečke roke!

Trbovlje. Pazniško in delavsko podporno društvo bo imelo odslej vsak mesec poučna predavanja. Prvo predavanje je imel v minolem mesecu g. dr. Krok iz Ljubljane. — V nedeljo dne 25. p. m. so bile volitve v bratovsko skladnico. Zmagali so neodvisni delavci proti socialnim demokratom.

Vuzenica. Dobili smo naslednje za Nemece zelo značilno pojasnilo: Graška „Tagespost“ je dne 13. t. m. št. 71. objavila članek, v katerem „nemška trška občina Vuzenica“ ugovarja proti prideljivi iste h kakemu slovenskemu volilnemu okraju in javlja, da se je že tozadevno obrnila na poslanca Wastiana, ki naj v njenem imenu ugovarja v državnem zboru. — A to je velika nesmisel, „Trške občine Vuzenica“ kot take sploh ni, ampak trg Vuzenica s popolnoma slovensko okolico: Okolica trg, St. Vid, St. Janž in Dravče voli skupaj občinski odbor, v katerem je seveda večina slovenska. To pa tudi po vsej pravici, saj ima občina po zadnjem ljudskem štetju 1440 Slovencev in le 245 Nemcev, katerim se nikakor ne godi krivica, ker imajo v odboru celo 4 (1/3) svoje odbornike. Z ozirom na ta dejstva smatram kot svojo častno dolžnost

izjaviti sledeče: Ker so se nekateri tržani kljub temu čutili poklicane zlorabiti ime cele občine v strankarske namene za hrbtom njenega odbora, (kajti edino tega smatram upravičnega odločati v zadevah tičočih se cele občine), ugovarjati moram odločno v prid ogromne slovenske večine, da bi se naša občina pridelila kakemu nemškemu volilnemu okraju, ter izjaviti, da se popolnoma strinjam z vladnim, v tem oziru edino pravičnim predlogom, da ostane naša občina prideljena slovenskemu volilnemu okraju. — Vuzenica, dne 28. marca 1906. Ant n Mravlak, župan.

Nova Štifta pri Gornjem gradu. Gotovo ste že radovedni, kaj je novega tukaj na koncu Savinske doline. Naravnost povem, da nič posebnega. No saj pa tudi ničesar biti ne more. V Ameriko gre, kdor le more. Iz naše župnije je tam že blizu osemdeset oseb. Mnogo jih je pa tudi v Trbovljah, na Nemškem in Bog ve kje še. Trije so se v Ameriki čisto izgubili, da se nič ne ve, ali še žive ali ne. O enem že deset let ni ne duha ne sluha. Ko so lasko leto nekateri slovenski časopisi prinesli vest, da živi v Alaski neki Slovenec milijonar z izmišljenim imenom, so tukaj hitro „pograntali“, da je omenjeni izgubljenec tako srečen. V tukajšnjih planinah dela mnogo delavcev kot drvarji. Kdor ne gre v Ameriko, pa drvari. Nad našo župnijo še zmiraj vihra zastava narodne zaspčnosti. Tristo gromov, ali moramo biti res mi Novoštiftani največji narodni zaspanci na Slovenskem. Kdaj bo vendar tega konec? Najbolj žalostno je, da med tukajšno mladino ni opaziti nič narodnega navdušenja. Nekateri mladeniči delajo sicer izjemo, ali teh je le malo. Dekleta pa itak vse skupaj ne premorejo niti enega najcenejšega političnega lista „Naš Dom!“ Je menda škoda kronce? Mladiči, dekleta, ali vas ni sram, da vas mladina po drugih krajih tako daleč prebiti v narodnem oziru? V prihodnje mora to biti drugače. Skrbimo, da popravimo to sramoto s tem, da se v obilnem številu naročujemo na poštene narodne časnike, v prvi vrsti na „Slov. Gosp.“ in pa na „Naš Dom“. Vsak posestnik si naj naroči „Slov. Gosp.“, vsak mladenič in vsako dekle pa „Naš Dom“. Naprej zastava Slave! Staingrobski.

Žalec. V nedeljo dne 25. marca je imelo „Slov. kat. delavsko društvo“ v Žalcu občni zbor. Nanj so prišli tudi socialdemokrati, da bi motili govornike. G. Moškere iz Ljubljane je govoril o splošni in enaki volilni pravici z ozirom na delavstvo, ki se združuj po društvih in nastopaj za svoje stanovske, verske in narodne koristi. Govorili so še gg. Lipold, Mikuš, Zupanc, dr. Bergmann in župnik Koren. Ker je g. Lipold povdarjal, da se mora uveljaviti v novih štajerskih strankah, ki bodo nastale, izključno narodno in demokratsko načelo, je župnik Koren odločno ugovarjal ter zahteval, da sprejmejo štajerske stranke tudi katoliška načela v svoje programe.

Slovenci na Dunaju. Slov. kat. izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju je otvorilo sedaj članom predavanja. Dvakrat je že predaval g. dr. Karol Capuder, starešina „Danice“, o človeku.

„Straža“ na Dunaju. Na evetno nedeljo dne 8. aprila priredi „Straža“ zabavni večer v XV. okraju, Zinkgasse 19, zvečer ob pol 6. Slovenska služba božja pa se za mesec april ne more vršiti drugo nedeljo v mesecu,

ker se obhaja v cerkvi sv. Antona sv. misijon, zato bo služba božja dne 15. aprila na Veliko noč.

Koroške novice.

Koroške misli. Nad 400 koroških Slovencev se je zbralo na XVI. občnem zboru katol. političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem. Z veseljem smo poslušali poročilo neumorno delavnega tajnika g. Ekarja, da je društvo priredilo 58 političnih shodov. Dr. Breje je govoril o volivni reformi in nam naslikal krivico, ki bi se zgodila koroškima Slovincem, ako bi postal vladni načrt za nas postava. Sprejela se je resolucija v zadevi volivne reforme. Deželnemu predsedniku baronu Heinu smo dali nezaupnico, ker je tako po „očetovsko“ ali boljše po očemsko skrbel za to, da so volivni okraji tako pametno razdelili. Poslanec dr. Lemišu, Oraču in Seifritzu se je izrazil ogorčenje radi postopanja pri razdelitvi mandatov, svetovalo se jim je, naj odstopijo. Tudi v zadevi „razporoke“ in „svobodne šole“ se je sklenila resolucija. — Okrepčani v narodnem oziru smo se vračali vsak na svoj dom. — V nedeljo dne 25. marca so bili zopet 3 protestni shodi, namreč v Možici, v Črni in v Selah. — Dne 25. marca se je ustanovilo na Koroškem zopet novo društvo, namreč izobraževalno društvo v Dobrlivasi v Podjuni. Da bo to društvo dobro napredovalo, to lahko z vso pravico trdimo, ker poznamo, da so slovenski fantje v Doberlivasi in v celi okolici sami „fejst bikserji“, ki bodo vsi pristopili k novemu društvu. — Velikanoč se približuje in ž njo tudi veselo življenje. Ljuba vigrad že hodi po deželi. Za „pisanko“ voščimo vsem našim bravcem, da bi tudi v njih srca našla vesela vigrad pot in da bi tam ostala, ter povzročila novo, veselo, srečno življenje!

„Na Koroškem se dani“, tako piše koroški dopisnik v „Slov. Narodu“ in za to ni dvomiti, da pričakuje za Koroško dobo liberalizma. V dopisu napada zares že prav po liberalnem vzgledu naša vrla koroška duhovnika dr. Arnejca in V. Poljanca, ker sta si upala na shodu političnega in gospodarskega društva za koroške Slovence izraziti svoje mnenje, ne da bi prej tudi izrazila svojemu duhovniku za doprosila pri „Narodovem“ dopisniku za dovoljenje. Kaj sta omenjena duhovnika za koroške Slovence, ve vsakdo, ki pozna njih delovanje v pristopnih jima okrajih. Toda mi pravimo z ozirom na „Narodove“ napade, ako bi imenovana gospoda tudi res nič dobrega ne storila za koroške Slovence, jim pa tudi škodila nista nič! „Narodov“ dopisnik pa s svojo nezmožnostjo in lenobo samo izsesuje Slovence, zaneti med njimi ob vsaki priliki prepir ter je že dolgo vrsto let najbolj škodljiv vampir na telesu koroških Slovencev. Ali se razumemo, znani g. dopisnik „Slov. Naroda“?

Grozna nesreča se je dogodila v sredo 28. marca na beljaškem južnem kolodvoru. Neki kurjač bi bil imel pripeti lokomotivo k vlakom. Ker je pa hitel, je bil nepreviden in je prišel med oba „puferja“, ki sta mu zmečkala prsi. Nezavesten se je zgrudil in umrl na vožnji v bolnišnico. Zapušča vdovo in več nedoraslih otrok. Prepeljali so ga v Maribor.

Ugledna domača vzajemna zavarovalnica v Ljubljani. Dne 27. decembra 1905 pogorele so v farni cerkvi na Črešnjevcu po nesreči dragocene jaslice s prti in pregrin-

jačo. Ker je zavarovana cerkev pri domači zavarovalnici, poravnala je ta drage volje vso škodo. Tako domača zavarovalnica, in kako druge? — Delajmo, da si ustanovimo v vseh strokah lastne zavode, kajti domačin skrbi za nas, — tujec išče pa le koristi pri nas!

Novo železnice nameravajo graditi iz Trbiža v Rabelj za izvažanje rudniških pridelkov.

Vrbsko jezero je izgubilo že vso ledeno ocedo. Dosedaj so ljudje hodili ob nedeljah na otok k maši peš po ledu. Sedaj se bo to zgodilo le še s čolnom.

Dobrlaves. Hvala Bogu! Vendar enkrat se je nam izpolnila naša goreča želja. Ustanovilo se je pri nas čudno potrebno izobraževalno društvo, h kateremu je pristopilo takoj 33 članov. Počasi še jih pristopi gotovo več, ker se ljudje, posebno mladina, za društvo z velikim veseljem zanima. Mladina iz podjunske doline! Le čvrsto naprej! Liberalni nemškutarji pri nas ne sme pčenicca zoreti.

Kotmaraves pri Celovcu. Pri nas se v novejšem času prav živabno gibljemo. Naš novi vneti gospod župnik ustanovljajo Marijino družbo za dekleta, pevsko društvo za mladeniče. Sploh kažejo tudi Kotmarčani, da si ne pustijo kar tak vzeti svoje vere in materinega jezika. Saj je pa tudi skrajni čas, da vstajamo. Nasprotniki ne mirujejo. Hujkajo zoper vero in cerkev, obrekujejo gospoda župnika našega, pridnega dušnega pastirja. Neki znani hudoben naš nasprotnik je celo pri nas na kmetih dobil z zvijačo in nasilnostjo veliko podpisov za novo brezversko zakonsko postavlo. Kotmarčani! Ne vdajmo se!

Spodnji Dravegrad. Tržani nočejo biti več z okolico v eni občini skupaj, jim je preveč kmetavzarska. Ločitev bo se baje kmalu izvršila. Kmetje naj tudi kaj na se držijo ter pokažejo tržanom, da so tržani na kmete navezani, ne pa kmeti na tržane. Slovenski kmečki ponos na dan!

Sinčaves. Čudne reči se govore med tukajšnjimi železniškimi delavci. Pride nekega dne pred kratkim nek socialistični agitator iz Celovca, zlobna skupaj delavce ter jim prigovarja, naj se podpišejo na neki papir. Pravi jim, da se morajo delavci podpisati tam za to, da se duhovnikom vzame vsa oblast, naj se jim ne zviša plača. Te in še marsiktere druge neumnosti jim je pravil in klobasaril. In pridobil je za podpis delavce, ki so mislili, da jim govori morda sam Bog. In veste kaj so podpisali zapejljavi delavci? Podpisali so protiversko socialistično zahtevo o zakonu. In nomine patre, vzemi jo na kvatre. — Če to zapustiš, pa drugo dobiš. Tako se na kratko glasi novi liberalni evangelij socialistov. Če bi delavci to vedeli, zakaj se gre, če bi marsikteri vedel, kaj hoče ta socialistični prerok, bi se gotovo ne podpisal. Spodil bi ga; saj imamo še hvala Bogu tudi med našimi delavci precej vernih krščanskih mož. Krščanski delavci, ogibajte se liberalcev in socialistov. Njihove lepe besede in sladke obljube niso vredne niti piškavega oreha.

Št. Peter pri Velikevcu. Pri nas se je zgodila velika nesreča. V ponedeljek dne 16. marca se je ustrelil naš nadučitelj Miha Škorjanc. Pravijo, da bi naj vzrok bil ta, ker pri inšpekciji šolskega nadzornika Juvana ni imel uradnih spisov. Rajni nadučitelj je bil čudno nervozen in bolehen. Lani je iakal zdravja v kopeli. Ker je bil

rajni drugače priden krščanski mož, je gotovo svoje nesrečno dejanje storil v razburjenosti. Cela župnija in okolica žaluje za njim. Imeli smo ga vsi radi, ter ga visoko spoštovali kot poštenega učitelja, ki ostane vsem, še posebej mladini v najlepšem spominu. Bog daj, da dobimo pravega naslednika.

Št. Lipš. Sedaj se je tudi v našem zapanem kraju začelo narodno gibanje. Po tudapolnem prizadevanju čast. gos. Jan. Hojnika se je posrečilo v nedeljo 18. t. m. prirediti v Škofovi gostilni igro „Sv. Neža“. Uspeh je bil jako razveseljiv, kajti igralci so pokazali v tem prvem poskusu, da od njih lahko pričakujemo res kaj dobrega in izvrstnega, ljudstvo pa po svojem velikem številu, da se iskreno zanima za ljudske igre, za narodno stvar. Dobra volja je v ljudstvu gotovo, samo buditi jo je treba. Vsi upamo, da bomo še večkrat imeli priloznost, gledati naše fante in dekleta na odru. Lahko bi se to doseglo, če bi posnemali sosede in osnovali kako društvo, katero bi prirejalo igre. Torej naprej, ne pa nazaj v spanje!

Št. Jur na Vinogradih. Velika nesreča je zadela znano Rajnekarjevo hišo. Gospodinja Ana Taupe nevarno zbolila. Streči ji pride njena sestra Neža, ki je tudi bolehal. Naenkrat pa tudi ta nevarno zbolila in 22. marca umrje. Gospodinja nevarno bolna vstane iz postelje in nese umirajoči sestri svečo. Smrt sestre jo pa toliko pretrese, da tudi ona dan navrh izdihne svojo blago dušo. Pri imenitni hiši dve sestri naenkrat napanani, je gotovo redki slučaj. S štirimi duhovniki smo slovesno pokopali Nežo Cikulnik v soboto dne 24. sušca v Malem Št. Vidu. Ob velikanski udeležbi ljudstva od vseh krajev — bilo jih je gotovo pol drugi tisoč — smo pa spremali k večnemu počitku na Marijin praznik v nedeljo truplo druge sestre, rajne Rajnekarjeve. Takšnega pogreba nihče v bližini ne pomni, težko ga bomo kdaj še tudi kje videli. Gotovo je to lepo znamenje, kako smo vsi spoštovali rajni sestri, ki sta bili vzgled prave krščanske žene, veliki dobrotnici cerkve in ubogih. Bog jima povrni dobra dela. Res čudno, kako pri nekateri hiši sledi nesreča za nesrečo. Rajnekarjeva hiša je zgubila blago mater in skrbno gospodinjjo. Štirikrat so pogoreli veliki hlevi in mlini, enkrat je zgorelo 27 glav lepe živine. Ponoči navrh, ko smo pokopali gospodinjjo, je poginila lepa mlada žrebečna kobila; škoda do 1500 kron. Ako bi Rajnekar ne bil dobro založen in priden gospodar, bi moral itak pustiti gospodarstvo. Bog potolaži žalujoče ljudi!

Št. Jur na Vinogradih. Dne 4. marca je tukaj v gostilni pri Pivkežu ob precejšnji udeležbi zborovala kmetijska podružnica za važenbersko občino. Ker je bil zadržan potovalni učitelj g. Šumi iz Velikovca, je govoril o sadjarstvu zakamenjski vrtnar gosp. Pirker. Povedal je precej koristnih in dobrih reči; le škoda, da ga ljudje večina razumeli niso, ker je govoril nemško. In radi tega nikakor ne moremo zameriti isti kmetici, ki je po Pirkerjevem govoru šaljivo vprašala svojega moža, če se je sedaj tudi o tem govorilo, kako mora ženstvo na kmetih kure nasajati. Drugače Pirkerjev govor in naveti niso bili odveč in napačni. Najboljše se pač sadjarstvo, kakor vsaka druga, še posebej gospodarska stvar, ljudem dokaže z vzgledi. Zato bi bilo pametno, da bi po-

sebnost sedaj v vigradi kak izkušeni mož ljudem iz ljubezni jedno nedeljo v tej, drugo nedeljo v oni vasi kazal in nasvetoval o pametnem sadjarstvu. Res je, da kmetu dandanes primanjkuje delavcev; a gotovo bi bilo ljudem v veliko korist, ako bi se v krajih, kjer je svet zato, bolj pečali s sadjarstvom. Stavili so se razni predlogi in se sprejemali novi udi. Svarilo se je pred agenti. Ako pride agent k hiši in ti ponuja svoje blago, varuj se ga in ga zapodi. Veliko ljudi je bilo že zapeljanih in oguljanih. Ker Čapičar na Mostiču nima več žrebca pingavske pasme, se je sklenila na shodu prošnja, naj se v Velikovcu nastavi celak omenjene pasme. G. Pirker prigovarja kmetom, da tedaj, če se ustanovi za važenbersko občino kuhinjska šola, dajo svoje hčerke za nekaj časa v le to šolo, kjer se bodo, kakor pravi, naučile mnogo koristnega. Nazadnje se je govorilo tudi o tem, da se naj pri bodočem zborovanju ali v Malem Št. Vidu ali na Želinjah naprosi kak učitelj iz Celovca, ki bo kmete podučeval o potrebnem zavarovanju živine. Le prirejte koristne gospodarske shode; a vršijo se naj tako, da bodo ljudje o njih imeli vsaj nekaj koristi.

Važenberg. „Zakonska postava naj le pri starem ostane“. Tako so rekli skoraj vsi imenitni in navadni naši možje, posebej pa še žene, ki so posebej še trdile, da se do groba ne ločijo od svojih mladih, a tudi ne od starih mož. Zato smo poslali več sto podpisov za nerazdružnost zakona, nabranih v šmarješki in šentjurski župniji, na Dunaj. Da je nekaj tudi takih, ki se niso hoteli podpisati, četudi pravijo, da so katoličani, se samo obsebi razume. Je pač križ, če nekateri ljudje rajše verujejo vsakemu privrandranemu škricu, kakor pa svojemu dušnemu pastirju.

Velikovec. Novi nemški velikovski katehet Matija Kandolf niso našli sreče in zadovoljnosti na svoji službi. Komaj so jo nastopili, že so se jej odpovedali, ker niso zadovoljni z otroci. Višja šolska oblast nima ničesar proti temu, a ostati morajo do konca šolskega leta. Sploh je pa to velika neumnost, da bi naj bil trd Nemeč katehet na velikovških šolah, kjer je čez polovico slovenskih otrok. — Med laško Gorico in Velikovcem se je zgubilo na pošti denarno pismo v znesku 4619 kron. Pri pošti so se seveda storili potrebni koraki.

Iz drugih slovenskih krajev.

Slovenska zmaga v Trstu. Pri volitvah za občinski svet v Trstu so v šestih okoliških volilnih okrajih zmagali slovenski kandidatje. Navdušenje med Slovenci je bilo vsled tega splošno in veliko.

Kranjski deželni zbor je bil nenadoma sklican za dne 2. aprila, ker vlada hoče izraziti svoje stališče nasproti zahtevi po splošni in enaki volilni pravici za deželni zbor.

Posvečenje novega knezonadškofa goriškega. Novo imenovani knezonadškof goriški dr. Francišek Sedej je bil dne 25. m. m. slovesno posvečen. Ob 9 in pol uri se je pripeljal v cerkev novi knezonadškof v spremstvu Nj. Prevz. pomožnega škofa in dvornega župnika dr. Lavrencija Majerja, krškega škofa dr. Mahničja, ljubljanskega knezoškofa dr. Jegličja in tržaškega škofa dr. Naglja. Pri vstopu so zapeli č. gg. bogoslovci veličastno pesem: Ecce Sacerdos Magnus. Pontifikalno mašo je daroval Nj. Prev-

zvišenost pomožni škof dr. Majer. Po mašnem berilu je pričelo posvečevanje škofovo. Škof dr. Majer in vsi navzoči škofje položijo roke na posvečenca in molijo glasno po ritualu: Accipe Spiritum Sanctum. Nato se vrši maziljenje s sv. krizmo na glavi in na rokah, kakor je predpisano. Po sv. obhajilu položi škof Majer slovesno mitro na glavo novemu knezonadškofu in mu da pastirsko palico v roko. Z mitro na glavi in s pastirsko palico v roki gre zdaj novi knezonadškof v spremstvu dveh pričujočih škofov po cerkvi, deleč prvokrat sv. blagoslov z desno roko na levo in na desno stran zbranemu občinstvu. Potem se je izvršilo vmeščenje. Vsa duhovščina je prišla poklonit se novemu višjemu pastirju in mu poljubiti roko. Slovesnost je končala okolu 12. ure in pol. Ko je zapustil premilostivi knezonadškof stolno cerkev, čakala ga je zunaj ogromna množica ljudstva, kateri je podelil svoj blagoslov. Kmalu potem je novega knezonadškofa v škofovskem dvorcu posetil cesarski namestnik knez Hohenlohe; za njim se mu je predstavil namestništveni svetnik grof Marenci, ki mu je izročil škofovsko posvetno imetje.

Razne novice.

Molitev iz šole hočejo odpraviti v nekaterih krajih Zgornje Avstrije. Linški mestni zastop je sklenil, naj se na dekliški šoli v Šartenu, katero obiskuje slučajno par protestanskih deklic, odpravi katoliška molitev pred ukom in po uku, mesto nje pa vpelje neka vodena mešanica, ki bi ugajala tudi nekatoliškim otrokom. Deželni šolski svet gornjeavstrijski je temu odloku pritrdil, sklicevaje se na ljudsko-šolski zakon. Deželni odbor pa, ki je po večini katoliškega mišljenja, sklenil je pozvati ministrstvo, naj svoj neumestni odlok glede molitve prekliče. Liberalni odbornik dr. Jäger je stavil nasprotni predlog, naj se sploh vsaka molitev iz šolskega pouka odpravi. Seveda je za sedaj propadel. A to ravnanje izpričuje, s koliko silo napadajo liberalci vse, kar je še v šoli katoliškega ostalo. Značilno je, da imajo protestantje v Lincu svojo lastno šolo, a naščuvani protestantski stariši so svoje otroke raje poslali v katoliško šolo, da so mogli na podlagi določb šolskega zakona izpodrinuti katoliško molitev.

Nesporazumljenje. Znani milijonar Vanderbilt je podil svoj avtomobil z nenavadno hitrostjo po cesti ter pri tem povozil psa. Ni pa storil, kakor store to navadajo bogataši, da odletijo svojo pot, temuč je izstopil ter se vrnil na lice mesta, kjer je našel kmeta, ki je kimaje z glavo prestrašeno gledal na ostanke povoženega psa. Vanderbilt je izvelkel 50 dolarjev ter jih ponudil kmetu vprašaje ga: „Ali je s tem pes plačan?“ Kmet je pokimal in avtomobil je oddrdral naprej. Kmet pa je gledal sedaj denar v roki, sedaj psa v prahu, popraskal se za ušesi ter rekel: „Rad bi pa vendar vedel, čigav pes je to bil.“

Drago vino. Jure in Ana sta imela krčmo ob cesti. Krčma je dolgo dobro uspevala. Ko pa so se železnice zgradile in so vozniki po cestah izginili, je tudi ta krčma popolnoma osamela, tako da sta Jure in Ana skoraj pozabila, da imata krčmo. Žalostno življenje se je začelo za njiju. Polovnjak vina sta še imela. Ravno kar se pogovarjata, kako bi ga v denar spravila, kar se mož domisli in reče: „Veš

kaj, Ana, že vem kako bo najbolje. Kadar bom jaz žejen in bom šel v klet, ti bom dal groš, ko pa boš ti žejna, pa moraš ti meni dati groš.“ Predlog je bil sprejet. Oba sta vesela novega načina krčmarske obrti. Koj drugi dan sta začela. Mož, kadar je šel v klet, je dal ženi groš, žena pa možu, kadar je šla v klet. Ob koncu meseca opazita, da je sod prazen. „Nič ne dé,“ reče mož, „saj si lahko za ta denar, ki sva ga dobila za ta polovnjak, kupima drugega.“ Gresta v hišo, da bi denar seštela. Žena pogleda in reče možu: „Jaz nimam nič, sem vse tebi dajala.“ Gresta v njegovo denarnico gledat; ali tam s strahom opazita, da ni več kakor en sam groš. Čisto lahko. Mož je, kadar je šel v klet, dal ženi groš in žena je ravno tisti groš možu vrnila, kadar je šla v klet. Polovnjak prazen, denarja pa nič več, kakor en groš.

Zvijaka z zvijačo. Premožen kmet v Ameriki gre na semenj. Seboj nese 200 dolarjev (1 dolar nekaj čez 4 krome). Radi previdnosti dá znanemu krčmarju hraniti 100 dolarjev. Drugi dan se pa vrne in tirja oni denar. Toda krčmar taji, da bi bil njemu kaj izročil. Vse govorjenje, pričkanje in vpitje ni nič pomagalo. Kmet gre k odvetniku. Temu ponudi kar 20 dolarjev, če mu pripomore priti do denarja. „O to se bo doseglo,“ pravi odvetnik. „Pojdite zopet h krčmarju, govorite ž njim prav prijazno, češ, da ste se morda zmotili, in komu drugemu denar dali shraniti. Vzemite sabo pa eno pričo in vpričo te dajte mu še 100 dolarjev. Prosite ga, naj vam je shrani za nekaj časa. Na to se vrnite k meni!“ Kmet stori, kakor mu je odvetnik svetoval in se vrne. „Zdaj,“ pravi odvetnik, „pa pojdite zopet h krčmarju in zahtevajte 100 dolarjev, pa skrbite, da bosta prav sama.“ Kmet gre in zahteva 100 dol. med štirimi očmi. Krčmar mu jih odšteje. Na to hiti kmet zopet k odvetniku, pokaže denar in praša, kaj mu je zdaj storiti. „O to je zdaj lahko,“ pravi odvetnik, „zdaj pa vzemite sabo ono pričo in zahtevajte onih 100 dol., katere ste mu dali v pričo priče.“ Zvijacni krčmar se je zvijal in zvijal, spoznal je, da je vlovljen in dal je prej zatajeno svoto 100 dolarjev. — Tako je: laž in zvijača imata kratke noge.

Kdor zna, zna. Neki ljudski govornik se je brezvzpešno na vse mogoče načine trudil, da svoje poslušalce razvname za neko novo društvo. Konečno ves vznevoljen zavpije: „Gospoda moja, spoznam, da je moj glas, glas vpijočega v puščavi.“ — „Dobro, dobro!“ zadoni od vseh strani. Toda govornik nadaljuje: „in zato se nikakor ne čudim, da me obdajajo same kamele.“

Pomagal si je. Zdravnik neke norišnice je neko jutro brezskrbno vstopil v kuhinjo, kjer je več umobolnih lupilo krompir. Nankrat eden izmed norcev zavpije: „Vrzi doktorja v kotel! To bode dobra juha!“ „Prav, prav!“ zavpijejo vsi in skočijo proti zdravniku, da ga vržejo v kotel. Ta pa mirno in glasno spregovori: „Bodite vendar pametni in me pustite, da tam le v sobi slečem obleko in čevlje. Saj vam drugače juho docela umažem.“ Norci so to sprevideli in so ga spustili. Zdravnik pa je skočil v stransko sobo, zaklenil vrata in skozi okno poklical čuvaje, da so besneče norec ukrotili.

Nova srbska himna.

Srbski ministrski svet je odobril za srbsko himno sledeče besedilo Alekse Santiča:

Bog, na polja,
na dobrave
lij nam solnca nebeški sijaj!
Zmage, vencev,
nove slave
kralju in rodu srbskemu daj!

Z vero očetov,
ki so prostosti
kri žrtvovali, vžgi nam sree;
Da nam pred svetom
v dedov svetlosti
slavno ostane srbsko ime!

Kakor prežene
po dobi viharni
mavrica svetla z neba mrak,
v srbski kroni
kamen žarni
srbske svobode bodi znak!

Naj beli orel
zbudi, oživi se
in nove slave da nam plod;
z Avale sinje
v višavo spusti se —
slogo naj sveto varuje rod!

V srbskem jeziku se glasi: „Bože na polje — zemlje ove — vaskrsa zlatnim suncem sjaj! — Pobedu, vence — slave nove — kralju i rodu srbskom daj! — Verom otaca — što slobodu — preliše kralju, daruj nas; — da nam u svetu — i u rodu — ostane svetlih dela glas! — — Ko šarna svetlost — duge pune — što s neba goni crni mrak, — nek dragi kamen — srbske krune — spasenja srbskog bude znak! — — Nek beli oro — prene, sine — i nove slave da nam plod. — S Avale plave — nek se vine — jedinstvom svetim spasi rod!“ Natečaj za uglasbo te himne je razpisau do 15. junija tega leta. Prva nagrada znaša 1000 dinarov, druga pa 300. Konkurrirati smejo poleg srbskih tudi drugi slovanski skladatelji.

Pred sto leti.

Zgodovinska prigodba.

S. Goriški.

V dolini rečice Mislinje, ki je pritok Drave, leži Sv. Martin, znana božja pot. Posebno v začetku prejšnjega stoletja so tja prihajali božjepotniki iz Štajerskega, Kranjskega, Koroškega, Ogrskega in še celo iz Furlanije, to je iz pokrajine na Primorskem. Ker je prišlo tukaj toliko različnih ljudij raznih narodnostij skupaj, se je odigrala tukaj marsikatera grozna dogodba. Posebno se je izvršilo dosti umorov v gorovju na desni strani Mislinje, v Kapi. Na tem gorovju so bile v prvi polovici prejšnjega stoletja velike fužine za pripravljanje železa. V teh fužinah je bilo mnogo delavcev iz okolice, dosti je bilo pa tudi Italijanov, ker je bil lastnik teh fužin Bonazza, Italijan.

Bilo je leta 1831. Iz cerkve pri Sv. Martinu so se valile velike množice, ki so se pred cerkvijo razlivala v pisano morje. Največ je bilo čokatih Gorjancev, med temi so se pa pomikali v gručah Ogrji in Labi. Na trati za cerkvijo so se pa veselo pomenkovali fantje in dekleta in njih zvonki smeh se je izgubljal v šumu množice. Na strani te gruče je vodil mlad Italijan krasno

deklico, Italijanko. Marsikateri fant se je ozrl na Nino, tako je bilo namreč deklici ime, in nekako čudno mu je bilo pri srcu, če ga je zadel njen mili pogled. Ona dva pa sta se zadovoljno in živahno menila, kajti dolgo se že nista videla. Spremljevalec deklice, Colautti, je bil uradnik v Bonazzovih fužinah in deklica je bila njegova zaročenka, ki je prišla na to daljno božjo pot, da bi videla svojega zaročenca in molila za njega. Njun pogovor sta pretrgala dva možka, ki sta k njima pristopila. Prvi, že prileten, z imenom Arettino, je bil oče Italijanke. Tega je spremljal bogato opravljen, lep mladenič, kateremu se je na prvi pogled poznalo, da je Italijan.

Zaročenka se je zelo začudila, ko je videla ji že od doma znanega Cassettina pred seboj. Mislila si je: posebno pobožen ni, drugega pa na tako daljni božji poti nima iskati. „Cassettino, kaj pa vi tukaj delate?“ ga je vprašala. „Ker ste vi odšli, je postalo pri nas doma tako dolgočasno, da sem odšel za vami“. Čeprav pravijo, da ženske zelo ljubijo laskanje, vendar Nina ni bila nič kaj hvaležna Cassettinu za te besede. Vedela je, da te besede ne morejo napraviti prijetnega utisa na zaročenca. Nina je sičér vedela, da jo Cassettino rad vidi, toda ni si mislila, da upa njo dobiti za ženo, ko je vendar že z drugim zaročena. V tem trenutku jo je prešinila grozna misel. „Kaj, če hoče Cassettino mojega zaročenca umoriti, samo da bi mene dobil“. Sama se je prestrašila te misli, ki se ji je zdela nemogoča.

„Nina“, reče Colautti, „jaz moram iti še danes na Kapo k Bonazzovim drvarjem, da jim oddam neko naročilo. Po bližnjicah te bodem došel in te potem spremljal do kranjske meje. No pa“, je rekel dalje, „pojdiva z očetom črez hribe, mesto po veliki cesti, če hočeta videti tukajšno gorovje“.

Ker sta bila Nina in njen oče s tem zadovoljna, rekel je še Colautti, da se snidejo onkraj Kape pri studencu, ki leži blizu neke drče in je od poti samo nekoliko korakov oddaljen.

Potem je Colautti odšel. Kmalu za njim se je poslovil tudi Cassettino, kateremu se je porodila črna misel: „Kaj ko bi bilo mogoče Colauttija na kak način spraviti s sveta“, si je mislil, ko je odhajal v gostilno. Na pragu gostilne ga je ustavil neki Italijan, njegov znanec in prijatelj od doma. „Kaj pa ti tukaj delaš? Si tudi prišel dela iskat? Se mi zdi zelo čudno. Ko sem zapustil dom, si bil še bogatin, zdaj pa že po tujih krajih za delom“.

„Ah! se motiš, prišel sem na božji pot. No pa pojdiva raje v mojo sobo, bi se rad s teboj na samem pomenil“. Ko sta prišla v sobo, ki si jo je Cassettino v gostilni najel, je ta skrbno zaklenil vrata in nadaljeval: „Nino z naše vasi si poznal. V to sem se jaz zaljubil“. „Če si se zaljubil, jo pa snubi, pa je tvoja“, reče mu prijatelj domačin.

„Poslušaj! Vse bi bilo dobro, da ni Nina zaročena s Colauttijem, ki je tukajšnji Bonazzov uradnik, kakor ti je menda znano. Če bi se mi kako posrečilo, da bi spravil tega človeka s sveta, bi mogoče pri Nini kaj dosegel. Ti si menda znan tukaj v okolici, toraj poslušaj. Danes sem bil zraven, ko je pravil Colautti svoji zaročenki, da mora iti še v gore k Bonazzovim delavcem. Obljubil ji je, da jo bo pričakoval onkraj Kape pri studencu, ki je blizu ceste in neke

drče. Če mi veš tukaj kaj pametnega svetovati, veš, da plačam dobro“.

„Nič ni lažjega kakor to. Dobro sem znan tukaj v okolici in ti bom lahko pomagal, da boš čisto lepo spravil s sveta svojega tekmeča. Colautti je krenil namreč na desno, ker sekajo Bonazzovi tam. Če hoče priti do omenjenega studenca, mora iti črez drčo, po kateri bo šel kakih dvajset korakov, ker je na obeh straneh drče takšna goščava, da se ne da priti skoz. Sičér pa tako ni nevarno hoditi ob tem času po drči, ker po leti ne spuščajo drv. Ti bodeš pa moral zgoraj čakati, da bodeš spustil nekaj blodov po drči navzdol, takoj ko bode on vstopil. Izogniti se ne bo mogel, ker se bo preveč ustrašil in ker je drča preoska“.

Cassettinu se je odvalil kamen od srca. Jutri zvečer Colautti že ne bo več med živimi in potem mu tudi Nina ne odreče svoje roke. Tako si je mislil on, toda naredil je račun brez krčmarja.

„Dobro!“ mu reče Cassettino. „Ker sem pa jaz neznan v okolici, mi pokažeš ti to drčo“. Potem sta odšla v gostilno, in Cassettino je plačeval pozno v noč.

Komaj je drugo jutro solnce pozlatilo najvišje vrhove Kape, se je Colautti že poslovil od drvarjev in je veselo stopal črez gozde, laze in travnike. Z drevja so padale na njega rosne kaplje, a on se ni zmenil zato, ampak si je veselo žvižgal neko pesem, katero so pred nekaj dnevi peli fantje na vasi in katera se mu je jako prikupila. S svojo palico je za kratek čas odbijal glavice cvetk in niti sanjalo se mu ni, da bo tudi njemu kmalu nekdo odbil glavo. Ker je že večkrat hodil po tej poti, se ni zašel, ampak je prišel čisto na pravem mestu v drčo.

Komaj je naredil kakih pet korakov, zasliši od zgoraj krik. Hitro se je obrnil in stopil pri tem nehote korak nazaj. Več pa ni mogel prestopiti, ker je videl nekaj tako groznega, da mu je kar kri zaostala. Po drči je letel hlood, ki je gnal pred seboj razmesarjeno — Nino. Hlood je pograbil njega za noge in izgubil je zavest.

Ko se je spet zavedal, je stal poleg njega Arrettino in mu je močil glavo z vodo. Nekoliko strani je ležala Nina popolnoma mrtva. Colautti pa je imel obe nogi zlomljeni.

Nihče ni vedel, kdo je sprožil hlood. Samo to je starec povedal Colauttiju, da je tam, kjer se cesta najbolj približa drči, šla Nina gledat, kakšna je naprava. Pri tem je stopila preveč na rob, prst se je ndrla in Nino je odnesel hlood, ki je ravnotedaj priletel po drči.

Ker je Cassettino videl, da je Nina mrtva, je zgubil vse veselje do svojega bogastva in sklenil se je pokoriti za ta velik greh. Svoje premoženje je dal v pobožne namene. Sama pa se je podal v samostan in delal tam pokoro celo svoje življenje. Na mestu pa, kjer se je zgodila ta nesreča, je dal pozidati malo kapelico.

Listnica uredništva.

Djekše: Hvala za poročilo. Pošljite nam včasih tudi kak dopis, ker imate spretno pero. — Ključarovi: Pisanje ptujskega lista je tako neumno, da ne more nikomur škoditi, za to se nam ne zdi umestno odgovarjati. Zahtevano pošljemo. Pozdravljeni! — Jelenče, Pesnica: Mislimo, da bi ona s takim dopisom še le bolj odvrnila. Skušajte jih dobiti osebno za našo stvar. — Dunaj: Dotična oseba bi menda bila samo razaljena, zato opustimo in jo pridobimo drugim potom. — Rečica: Razaljivo, torej ne smemo!

Samo eno naročilo zadostuje, da se prepričate, da niste nikdar v življenju tako po ceni kupili!

Rjuhe (prti) brez šiva, kompletna velikost, samo 80 krajcarjev!

Cene v goldinarjih.

Odeje iz flaneis, iz najboljših Himalaja volne, kompletno dolge in široke, 1 komad sedaj samo 1'10.
Obrisalke, za gospodinjske priprave, posebno močne, pol ducata 1'10.
Namizni prti, z lo trpežni, barvani, veliki, 1 komad —'45, —'65, —'80, 1'—.
Obrisalke za posodo, rudeče in modro pisane, pol ducata —'65, —'90, 1'20.
Namizni prti iz belega damasta, 1 kom. 1'10.
Servijete, iz platenega damasta, rožnati vzorci, pol ducata 1'10, 1'40.
Žepni robci, beli ali barvani, pol duc. —'48.
Močno platno, belo, 20 m, 3'60.
Domače platno, 20 m, 4'20.
Vojaško platno, 20 m, 4'—.
Posteljna oprava, barvana, 23 m, 4'50.
Močni šifon, najbolj. vrsta, 23 m, 3'60.
Konfekcijsko platno, belo, zelo močno, 1 komad 23 m, samo 6'60.
Atlas-gradl za postelje, bel, rožnat, 120 cm širok, 1 m 48.
Angin za napolnjevanje perja 120 cm širok, rožnate ali rumene barve, 1 m 45.
Obrisalke (frotier), beli, z lepimi reki 20.
Odeje (šivane), iz najboljšega turškega kretona ali ruša, samo 1'90, 2'40.
Zastori, iz šipk ali volnati, dva dela, za eno okno, sedaj samo 1'80, 2'20.
Kavina garnitura, obstoječa iz 1 kavinega prta in 6 servijet, samo 1'20.
Suknene obleke za otroke od 3—9 let samo 2'20.
Štajerski kostimi za otroke od 3—9 let, sedaj samo 3'50 do 4'—.
Suknena obleka za fante od 9—15 let samo 5'—.
Suknena obleka za gospode, trpežna, vsaka velikost, samo 8'50.
Modna obleka za gospode, najfinejša, vsaka velikost, samo 10'— do 13'—.
Suknene hlače za gospode, vsaka velikost, sedaj samo 2'30 do 3'—.
Štajerska obleka za gospode, vsaka velikost, sedaj samo 11'50.

Volna v vseh barvah za ženske obleke, 120 cm široka, 1 meter —'86.
Perkal za obleko in perilo, lepi vzorci, 1 meter samo —'18.
Jegrova moška srajca, 1 kom 50, 60, 70.
Moške spodnje hlače iz rujavega platna ali cvilha, močne, 1 kom. 45, 3 kom, 1'40.
Koroški loden za moške obleke, eden meter samo 2'—.
Kamgarn blago za moške obleke, eden meter samo 2'20.
Gradl za modrace, najbolj., 1 m —'46.
Predpasnik iz črnega atlasa, —'85.
Ženske nogavice, pletene, 1 par —'18.
Moške nogavice, 1 par —'16, —'18, —'20.
Hlačni cajg, 1'20 m za 1 hlače, —'96.
Perkal robec, lepi vzorci, 1 kom. —'30.
Slamnice (Strohsack), velike, iz najboljšega cvilha samo —'80, 1'10.
Atlas-satin odeja, velika, z dobro belo volno napolnjena, samo 3'50.
Pukano perje brez prahu 1 kg 1'—, 1'80 in 1'60.
Ovratnik iz šifona, 1 komad 15, 18.
Srajca iz vojaškega platna 75.
Oksford srajca, močna 77, 85, 95.
Mollinos srajca, močna, 74.
1 predpasnik iz lincerskega druka, za nošo na obeh straneh 48.
Predpasniki za otroke (Schliefachürzen) močni, iz pisanega perkala, se dá prati
1 2 3 4 5 6 let.
30 35 38 42 46 50 kr.
1 matraca, enodelna, z afrikansko travo napolnjena 6'—.
1 matraca, tridelna, z afrikansko travo napolnjena 7'—.
1 matraca, žimnata, (Rosshaarmatratze), tridelna, 20— in 25'—.
Delavske obleke iz plavega platna ali cvilha (Schlosseranzüge) 2'50.
1 modna kravatna, svilnata, dolga 30, 35, 50
1 šifon srajca, fina 1'—, 1'30.
1 naprsje, belo ali pisano 30, 35.
Dežnik za gospode ali gospe 1'40, 1'80.
1 svilnati robec 85, 1'10, 1'80, 2'—.

Za naročila zadostuje tudi dopisnica.

Za naročila zadostuje tudi dopisnica.

Alojzij Gniusek,

Manufakturna trgovina

„Pri Amerikancu“

samo v Mariboru, Glavni trg.

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi katero izvršujem že des 25 let, posrečilo se mi je isnajti najboljši sredstvo za rast las, to je Kapiler št. II. Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (luskin) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončiča 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: N. V r a n i č, diplomirani lekarnik, Zagreb, Jezuitske ulice št. 1. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem. 29 5—4

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo sčasoma isnajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhljaja (luskin) na glavi, to je Kapiler št. I. Cena (franko na vsako pošto) je 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončiča 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: N. V r a n i č, diplomirani lekarnar, Zagreb, Jezuitske ulice št. 1. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem. 29 5—4

Pravo pristno vino

čisto naravno, samo iz grozdja.

Za pristnost vina jamčim in se lahko kemično preišče. Cene zmerne, od 36 do 46 kron 100 litrov. Imam tudi pravi pristni

tropinovec.

Pošilja se od 56 litrov naprej. Za sode prosim, naj vsak sam pošlje. Zadaja železniška postaja Ajdovščina (Kranjsko).

Se priporočam za obilno naročbo

10—1 Josip Cotič, vinogradnik
Vrhpolje, pošta Vipava (Kranjsko).

Ceno kupite za spomlad

obleke za otroke, deklice in ženske, posebno pa obleke za dečke in može. Ker bom opustil konfekcijsko blago, zato prodajam vse to za tovarniške cene ali pa še celo ceneje.

Prosim, naj se vsakdo sam prepriča!

Obleke za otroke (se dajo prati) od 1— do 2'40 K.
Obleke za deklice (se dajo prati) od 1'60 do 3— K.
Obleke za ženske (se dajo prati) in iz sukna od 4'— do 6'50 K.
Obleke za dečke, vsakovrstne, za 3—6 letne od 2'40 do 5'60 K.
Obleke za dečke, vsakovrstne, za 7—14 letne od 6'— do 8— K.
Obleke iz kamgarna za moške od 15'— do 20— K.
Obleke iz ševijota za moške od 12'— do 16'— K.
Obleke iz sukna za moške od 16'— do 20'— K.
Obleke iz druk-sukna za moške od 12'50 do 15'— K.
Obleke iz cajga za moške od 8'— do 10'— K.

Tudi perilo za otroke, ženske in može, se bo prodajalo pod kupno ceno samo pri

Jožefu Susterič, Maribor

(1) Tegethoffova cesta št. 39.

Rodoljubi! Slovenci!

Spomnjajte se ob vsaki priložnosti naše družbe sv. Cirila in Metoda.

Ant. J. Strohmayer „pri Zvezdi“

Maribor, Gosposka ulica 11.

Izprodajalne cene.

Usojam si naznaniti cenjenemu občinstvu, da sem nakupil mnogo lepega blaga za poletje in da sem v stanu postreči z najlepšim in največjim blagom.

Volneno blago vseh vrst 120 cm široko 0'33 gld.
Atlas-satin, krasni novi vzorci . . . 0'35 "
Cajg za obleko . . . 0'18—0'30 "
Čefir, siv . . . 0'24 "
Sukno za moške obleke črno, bavno močno . . . 1'20 "
Loden za štajerske obleke v vseh barvah 1'80 "
Kamgarn, črn, moder, čista volna . . . 2'40 "
Močen cajg za hlače . . . 0'68 "
Vojaško platno, močno, izborno . . . 0'19 "
Rumeno „ za spodnje hlače . . . 0'18 "
„ „ dvojne širokosti za rjuhe . . . 0'42 "
Oksford za srajce, močen . . . 0'35 "
Svila za predpasnike, čisto novi vzorci 1'80 "
Svileni robci, 1 komad . . . 0'95 "
Nogavice, v vseh barvah, 1 par . . . 0'16 "

Pozor!

Posebno pa opozarjam na mojo zalogo zgotovljenih moških oblek in sicer prodajam!

Štajersko obleko, lepo izdelano . . . 8'50 gld.
„ „ z žamatnim naprsnikom . . . 11'50 "
Kamgarn obleko z atlas podšivom . . . 13'— "
Cajg obleko, močno, za delo . . . 4'80 "
Sukneno obleko v vseh barvah . . . 8'— "
Suknene hlače, rižaste in gladke . . . 2'80 "
Cajgaste hlače . . . 1'30 "

Vabim uljudno cenjene odjemalce, da pridejo k meni kupovat ali pa si naročijo po pošti; vzorci se zaradi pomanjkanja časa ne pošiljajo.

Z odličnim spoštovanjem

Ant. J. Strohmayer

(2) Maribor, „pri Zvezdi“.